

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2025-10-21

Vår referens:

Alice Herrström Projektsekreterare

Epost:

alice.herrstrom@malmo.se

Diarienummer:

MN-2025-9701

Remiss Infrastrukturdepartementet - Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen - remiss från Stadskontoret STK-2025-1428

Sammanfattning

Den nationella planen för transportinfrastrukturen 2026–2037 omfattar investeringar på cirka 1 200 miljarder kronor. Målet med planen är ett mer tillförlitligt, robust och hållbart transportsystem som stärker arbetspendling, näringsliv och totalförsvaret. Underhåll och upprustning är fokus i planen. Miljöförvaltningen understryker att objekt i södra Sverige måste ha högre prioritet i planen för att kunna möta kommande transportbehov och minska klimatpåverkan. Miljöförvaltningen anser att miljö- och klimatfrågorna samt järnvägen och andra trafikslag med låg klimatpåverkan ges för låg prioritet. Nämnden saknar en analys kring Fehmarn Bält-förbindelsen, som kommer ha stor påverkan på Skånes transportinfrastruktur framöver. Utan en utbyggd järnväg riskeras väsentligt ökade lastbilsflöden i södra Sverige när Fehmarn Bält-förbindelsen öppnar.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2025-10-21
- Förslag till yttrande, daterat 2025-10-21
- Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

Beslutsplanering

Miljönämnden 2025-11-20

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt *Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen* till bland annat miljönämnden för samråd. Svar önskas senast 2025-12-15.

Den nationella planen för transportinfrastrukturen 2026–2037 omfattar investeringar på cirka 1 200 miljarder kronor, det är en förhållandevis stor satsning. Målet med planen är ett mer tillförlitligt, robust och hållbart transportsystem som stärker arbetspendling, näringsliv och totalförsvar. Planen fokuserar på underhåll och upprustning av befintlig infrastruktur med fokus på vägar och järnvägar och har samtidigt en ambition om att bidra till att uppfylla Sveriges klimatmål.

Underhållsmedlen ökar kraftigt, vilket ska göra det möjligt att succesivt minska järnvägens underhållsskuld fram till 2050. Stora satsningar görs på järnvägen, som står för cirka 80 procent av de namngivna investeringarna, inklusive nya sträckor, modernisering av signalsystemet (ERTMS) och förbättrad kapacitet för godstransporter. Även vägnätet rustas upp, med särskild betoning på bärighet (BK4) för tyngre transporter, ökad trafiksäkerhet och klimatanpassning.

Planen betonar samhällsekonomisk effektivitet, med nya principer för kostnadskontroll, rangordning av investeringar efter samhällsnytta och omprövning av projekt som blir för dyra. Ett tiotal objekt tas bort medan ett trettiotal nya, mer kostnadseffektiva, tillkommer.

Investeringarna i planen som rör klimat och miljö ska bidra till minskade utsläpp, energieffektivisering, bulleråtgärder och bättre villkor för naturmiljöer. Elektrifiering, digitalisering och automatisering ska göra transportsystemet smartare och mer resurseffektivt.

Konsekvensbeskrivning

Förslaget påverkar inte miljönämndens verksamhet ekonomiskt eller organisatoriskt.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen betonar att satsningar på järnväg och kollektivtrafik i Malmö och Skåne måste ges hög prioritet i den nationella planen. En snabbare genomförandetakt är avgörande för att möta det växande transportbehovet och stärka regionens betydelse nationellt och internationellt. Detta är också en förutsättning för att nå klimatmålen och minska transportsektorns miljöpåverkan. Miljönämnden efterlyser en analys av effekterna av Fehmarn Bält-förbindelsen som kommer att leda till ökade godsflöden i södra Sverige.

Miljöförvaltningen vill se större investeringar i underhåll och kapacitet av järnvägen och anser att planens analyser bör i större utsträckning beakta transportslagens klimatpåverkan, så att resurser och investeringar styrs mot lösningar med lägre utsläpp och långsiktig hållbarhet, exempelvis järnväg, kollektivtrafik samt gång och cykel.

Miljöförvaltningen är kritiskt mot att frågor som rör miljö och minskad klimatpåverkan får för låg prioritet. Miljöförvaltningen önskar mer djupgående analyser kring den negativa påverkan som förslagen i planen har på naturmiljö och förvaltningen är kritisk mot att endast en mycket liten del av budgeten är avsatt för miljö- och klimatinsatser.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Karin Sandström
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen